

Leerdoel

tijd: chronologie
tijd: functie van de klok en aflezen
van hele uren tijd: redeneren over
eenvoudige situaties rond tijd

Materialen

- verschillende uurwerken, zowel analoog als digitaal: wekkers, een of meer horloges, wandklok uit de klas, kleine staande klok, mobiel, stopwatch, kookwekker en zandloper
- dagrimtekaarten Billie de hond
- wasknijper

Vorbereiding

Zorg dat alle klokken gelijk lopen. Print de dagrimtekaarten van Billie uit op mijnmalmberg.nl. Lamineer de dagrimtekaarten. Bekijk waar de kaarten goed zichtbaar opgehangen kunnen worden. De kaarten kunnen horizontaal of verticaal opgehangen worden.

Basiswoorden

de klok
de wijzer
het uur
de tijd
straks
vroeg
daarna
het horloge

Rekenactiviteit

Plannen maken extra

Deze activiteit is een uitbreiding op de routine werken met de tijdplanner. De tijdplanner speelt op verschillende momenten een rol: aan het begin van elk thema, bij het begin en het einde van de week, en elke morgen. Na het invullen van de tijdplanner, loopt u met de kinderen het dagritme voor die dag door. Dit doet u aan de begin van elke ochtend en middag.

Inleiding

Laat de kinderen de ogen sluiten. Leg de verschillende uurwerken in de kring. Houd de stopwatch, de kookwekker en de zandloper nog achterwege. De kinderen luisteren naar de klokken. *Ontdekken de kinderen wat er in de kring ligt?* Praat met de kinderen over klokken en tijd: *Waar heb je een klok voor nodig? Wat doet een klok? Wanneer kijk je op een klok? Waar zijn klokken te zien?* Vraag de kinderen ook goed om zich heen te kijken en naar klokken in het klaslokaal te zoeken. Denk bijvoorbeeld aan uw eigen horloge, de klok in de speelhoek, de klok aan de muur, de tijd op de computer enzovoort. *Waar kom je thuis klokken tegen? En op straat?* Bekijk de klokken in de kring aandachtig en vraag de kinderen naar de overeenkomsten en de verschillen aan de klokken.

Kern

Leg de verschillende dagrimtekaarten in de kring. *Wat gaan we allemaal doen vandaag?* Kijk naar de klok en wijs aan: *Om half 9 ging de bel en zijn we allemaal binnen gekomen.* We starten vandaag met de kring. Laat de kaart van de kring pakken en hang de kaart op. Kijk op uw horloge: *Het is nu bijna 9 uur. Dat is nog te vroeg om fruit te gaan eten. Fruit eten doen we pas straks. Na de kring gaan we dus eerst spelen-werken.* Laat de bijbehorende kaart pakken en hang deze op. Kijk en wijs naar de klok aan de muur. *Als de grote wijzer (visualiseer dit met uw vinger) een keer rond is geweest, is het*

10 uur. Dat is een mooie tijd om fruit te gaan eten. Bespreek zo het dagritme van de ochtend. Het is niet de bedoeling dat de kinderen gaan leren klokkijken, maar wel gaan beseffen dat tijd voorbij gaat. Ze ontdekken dat je aan de wijzers ziet dat het later wordt. Gebruik een wasknijper om het tijdsverloop van de ochtend te visualiseren. Bij iedere wisseling van activiteit wordt de wasknijper door een hulpje op de volgende dagrimtekaart gehangen. Kijk aan het einde van de ochtend terug op het ochtendprogramma. *Wat hebben we veel gedaan...eerst zaten we in de kring, daarna zijn we gaan spelen...de tijd is omgevlogen.* Kijk naar de klok. Benoem de tijd ook eens terloops, bijvoorbeeld: *Toen we startten was het half 9, nu is het alweer 12.00u. De tijd is niet stil blijven staan.* Bespreek zo ook aan het begin van iedere middag het dagritme voor de middag.

Afsluiting

Bekijk en bespreek kort de stopwatch, de kookwekker en de zandloper. *Ontdekken de kinderen dat deze voorwerpen ook met tijd te maken hebben?*

★★ Stapje naar boven

Bekijk gedurende de dag terloops op de klok. *Kijk, het is nu tien uur... het is nog vroeg. Als de grote wijzer nog een keer rond gaat dan is het al...* Nodig de kinderen uit om door de dag heen de hele uren op de klok mee af te lezen.

★ Stapje naar beneden

Kinderen die nog erg moeten wennen op school, haalt u regelmatig even bij de dagrimtekaarten. Kijk welke activiteiten al geweest zijn en welke activiteiten nog komen. *We gaan nu buitenspelen. Daarna gaan we nog even kort in de kring. Daarna is het al weer tijd en komen de papa's en mama's weer.*

